

Τι δείχνει ο απολογισμός 2014 του Προγράμματος Προαγωγής Αυτοβοήθειας ΑΠΘ

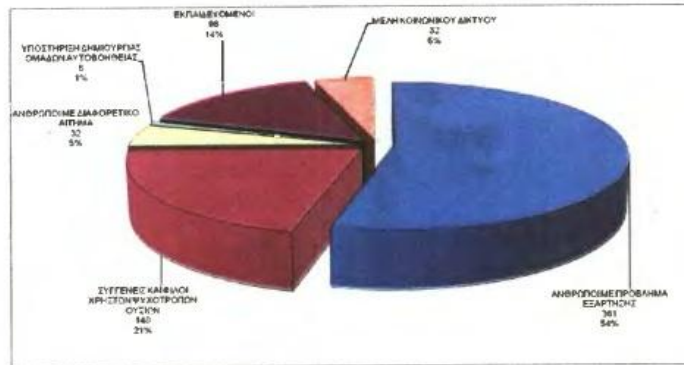
Θεσσαλονίκη Αύξηση των εξαρτημένων από ηρεμιστικά και υπνωτικά

Αύξηση των εξαρτημένων ατόμων κυρίως από ηρεμιστικά και υπνωτικά καταγράφεται στη Θεσσαλονίκη, κάτι που αποτελεί συνέπεια των οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων, τα οποία γίνονται εντονότερα εξαιτίας της κρίσης. Την ίδια στιγμή, πολλοί είναι και οι εξαρτημένοι από παράνομες ψυχοτρόπες ουσίες, όπως οπιούχα και κοκαΐνη, καθώς και από τα τυχερά παιχνίδια, οι οποίοι προσφεύγουν σε υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής υποστήριξης.

Της **Νικολέττας Μπούκα**
nikolettaboutou@yahoo.gr

Ταυτόχρονα, την εμφάνισή τους κάνουν και χρήστες ναρκωτικών που είναι επί χρόνια εξαρτημένοι αλλά απέφευγαν να αναζητήσουν βοήθεια ή να απευθυνθούν σε κάποιο πρόγραμμα απεξάρτησης. Πρόκειται για άτομα που είναι αρκετά χρόνια στη χρήση, προτιμούν κυρίως τα οπιούχα ή την κοκαΐνη, είναι κατά μέσο όρο ηλικίας άνω των 30 ετών και διατηρούν ένα επίπεδο λειτουργικότητας στη ζωή τους.

Τα παραπάνω προκύπτουν από τον απολογισμό έργου του Προγράμματος Προαγωγής Αυτοβοήθειας του τμήματος Ψυχολογίας του ΑΠΘ, που λειτουργεί από το 2001 στη Θεσσαλονίκη, από το

2008 στη Σητεία και από το 2012 στα Χανιά. Το πρόγραμμα λειτουργεί με τη συνεργασία του ΟΚΑΝΑ, τη χρηματοδότηση του υπουργείου Υγείας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και απευθύνεται σε πολίτες με πρόβλημα εξάρτησης από ναρκωτικά και αλκοόλ, καθώς και στα συγγενικά τους πρόσωπα. Μάλιστα, αποτελεί τη μοναδική κρατική πρόταση απεξάρτησης στην Ελλάδα που θέτει στο επίκεντρο της δράσης της την ιδέα της αυτοβοήθειας/αλληλοβοήθειας.

Το έτος 2014 από τα προγράμματα έλαβαν υπηρεσίες συνολικά 1.346 άτομα, με διάφορα αιτήματα. Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα της Θεσσαλονίκης παρείχε υπηρεσίες σε 668 άτομα, το πρόγραμμα της Σητείας σε 393 άτομα και το πρόγραμμα των Χανίων σε 285 άτομα.

ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ειδικότερα στη Θεσσαλονίκη, το Πρόγραμμα Προαγωγής Αυτοβοήθειας Θεσσαλονίκης παρείχε υπηρεσίες σε 361 ανθρώπους με πρόβλημα εξάρτησης από παράνομες και νόμιμες ψυχοτρόπες ουσίες,

καθώς και από τυχερά παιχνίδια, στους οποίους παρασχέθηκαν υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, εκ των οποίων οι 121 ήταν νέες προσελεύσεις. Επίσης, σε 140 μέλη οικογενειών-φίλων ανθρώπων με πρόβλημα εξάρτησης, σε 32 ανθρώπους με αίτημα βοήθειας για ζητήματα πέρα από τη χρήση ουσιών, σε 5 ανθρώπους με αιτήματα για δημιουργία ομάδων αυτοβοήθειας, σε 98 άτομα με αίτημα εκπαίδευσης (λειτουργοί υγείας, μεταπτυχιακοί φοιτητές, προπτυχιακοί φοιτητές και απόφοιτοι του τμήματος Ψυχολογίας του ΑΠΘ) και σε 32 μέλη του κοινωνικού δικτύου του προγράμματος.

«Τα τελευταία χρόνια έχουν προσεγγίσει το πρόγραμμά μας και άνθρωποι με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, τα οποία τους διαφοροποιούν από το μεγαλύτερο ποσοστό των προσερχομένων σε αυτό. Τέτοια χαρακτηριστικά είναι τα αρκετά χρόνια χρήσης, με βασική ουσία προτίμησης είτε τα οπιούχα είτε την κοκαΐνη, η ηλικία που κυμαίνεται από 30 έτη και άνω κατά μέσον όρο, καθώς και το γεγονός ότι δεν είχαν αναζητήσει ποτέ βοήθεια σε κάποιο πρό-

γραμμα απεξάρτησης, ενώ ταυτόχρονα διατηρούσαν ένα επίπεδο λειτουργικότητας στη ζωή τους. Δηλαδή παραμένουν λειτουργικοί στη δουλειά τους», εξηγεί ο συντονιστής του προγράμματος, διδάκτωρ Ψυχολογίας στο ΑΠΘ Σωτήρης Λαϊνός, και προσθέτει ότι τα χαρακτηριστικά αυτά τους καθιστούν έναν «κρυφό» πληθυσμό εξαρτημένων, οι οποίοι δεν προσεγγίζουν τις υπάρχουσες δομές απεξάρτησης.

Σύμφωνα με τον ίδιο, οι άνθρωποι αυτοί επιλέγουν το συγκεκριμένο πρόγραμμα, διότι τους δίνεται η δυνατότητα του εξατομικευμένου πλάνου παρέμβασης, το οποίο χαρακτηρίζεται από ευελιξία στη δόμηση, δυνατότητα συνδιαμόρφωσης από τον άμεσα ενδιαφερόμενο και ελαχιστοποίηση των ελεγκτικών μηχανισμών. Πρόκειται για μια σχετικά ήπια παρέμβαση, που δεν παραβιάζει εντελώς τη ζωή τους.

«ΣΤΕΓΝΑ» ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Η καινοτομία του Προγράμματος Προαγωγής Αυτοβοήθειας του τμήματος Ψυχολογίας του ΑΠΘ είναι η εξατομικευμένη παρέμβαση και η προώθηση της αυτενέργειας και αυτοβοήθειας. Ουσιαστικά δίνει βάρος στις συναντήσεις χρηστών με πρώην εξαρτημένους, οι οποίοι λειτουργούν ως θετικά παραδείγματα.

Τα προγράμματά του απευθύνονται σε ενήλικες, είναι «στεγνά» (δεν παρέχουν οποιεσδήποτε ουσίες ως υποκατάστατα), είναι ανοιχτά και παρέχουν τις υπηρεσίες τους δωρεάν, ενώ δεν υπάρχουν λίστες αναμονής.

Το Πρόγραμμα Προαγωγής Αυτοβοήθειας του ΑΠΘ στη Σητεία, πέρα από τις δράσεις υποστήριξης εξαρτημένων, πραγματοποιεί και συστηματικές δράσεις πρόληψης της εξάρτησης και άλλων ψυχοκοινωνικών προβλημάτων, ως το μοναδικό ανάλογο πρόγραμμα στο νομό Λασιθίου.